

YOLCUNUN ZORLUK ÇEKEREK ORUÇ TUTMASININ HÜKMÜ

﴿ حكم صوم المسافر مع المشقة ﴾

[Türkçe — Turkish — تركي]

MUHAMMED b. SALİH el-USEYİN

TERCEME : MUHAMMED ŞAHİN

TETKİK : ALİ RIZA ŞAHİN

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿ حكم صوم المسافر مع المشقة ﴾
« باللغة التركية »

محمد بن صالح العثيمين

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2010 - 1431

islamhouse.com

● **SORU:**

Yolcunun zorluk çekerek oruç tutmasının hükmü nedir?

● **CEVAP:**

Yolcuya tahammül edilebilir bir zorluk verdiği zaman oruç tutması mekruhtur. Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- gölgelendirilen bir adam gördü. Etrafını kalabalık bir insan topluluğu sarmıştı.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Bu nedir? diye sordu.

Sahâbe:

-Oruç tutan bir adam, cevabını verdiler.

Bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buğurmuştur:

((لَيْسَ مِنَ الْبِرِّ الصِّيَامُ فِي السَّفَرِ)) [رواه البخاري ومسلم]

"Yolculukta oruç tutmak iyilik değildir."¹

Ancak şiddetli bir zorluk olduğu zaman orucunu bozması kendisine farz olur. Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, insanlar orucun kendilerine zorluk verdiği için şikâyet ettikleri zaman orucunu bozmuştur. Sonra kendisine bazı kimselerin oruç tuttukları söylendiğinde şöyle demiştir:

"Onlar isyankârlardır, onlar isyankârlardır."²

Oruç tutmak kendisine zor gelmeyen yolcuya gelince, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- yolculuk sırasında oruç tuttuğu için O'na uyararak oruç tutması daha fazîletlidir.

¹ Buhârî; "Oruç kitabı", 'Sıcağın şiddetinden dolayı gölgelendirilen kimseye Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in: 'Yolculukta oruç tutmak iyilik değildir, sözü bâbı', hadis no: 1946. Müslim; "Oruç kitabı", 'Yolcunun, Allah'a isyan olmayan yolculukta Ramazan ayında oruç tutması ve orucu yemesinin câiz oluşu bâbı', hadis no: 1115.

² Müslim; "Oruç kitabı", 'Yolcunun, Allah'a isyan olmayan yolculukta Ramazan ayında oruç tutması ve orucu yemesinin câiz oluşu bâbı', hadis no: 1114.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in: **"Onlar isyankârlardır, onlar isyankârlardır"** emri, oruçtan zarar gören kimseler için olması muhtemeldir. Veya kendilerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- tarafından oruçları bozmaları emredilmiş, fakat onların da bu emre aykırı hareket ederek oruçlarını bozmuş olmaları muhtemeldir. (Çeviren)

Nitekim Ebu Derdâ -Allah ondan râzı olsun- bu konuda şöyle demiştir:

((خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ فِي حَرٍّ شَدِيدٍ حَتَّىٰ إِنْ كَانَ أَحَدُنَا لَيَضَعُ يَدَهُ عَلَىٰ رَأْسِهِ مِنْ شِدَّةِ الْحَرِّ، وَمَا فِينَا صَائِمٌ إِلَّا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ رَوَاحَةَ.)) [رواه مسلم]

"Biz, sıcağı çok şiddetli bir Ramazan'da Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte yolculuğa çıktık.Sıcağın şiddetinden herkes elini başına koymuştu.İçimizde Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ve Abdullah b. Ravâha'dan başka oruç tutan kimse yoktu."¹

¹ Buhârî; "Oruç kitabı", 35 nolu bâb, hadis no: 1945, Müslim; "Oruç kitabı", "Yolculukta oruç tutup-tutmamada muhayyer olma bâbı", hadis no: 1122.